

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(91) 358 def. - SYN 362

Brussel, 18 november 1991

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN DE RAAD

tot vaststelling van de procedure voor de harmonisering van de
programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele
opheffing van de verontreiniging door afval van de
titaandioxide-industrie

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. Inleiding

Op 18 april 1983 diende de Commissie, overeenkomstig Richtlijn 78/176/EEG van de Raad van 20 februari 1978 betreffende de afvalstoffen afkomstig van de titaandioxide-industrie⁽¹⁾ en met name artikel 9 daarvan, bij de Raad een op de artikelen 100 en 235 van het EEG-Verdrag gebaseerd voorstel voor een richtlijn in waarmee werd beoogd de programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van de titaandioxide-industrie te harmoniseren en de concurrentievoorwaarden in deze sector te verbeteren⁽²⁾.

Het voorstel werd in 1984 gewijzigd⁽³⁾, overeenkomstig artikel 149, tweede alinea van het EEG-Verdrag, en werd vervolgens herhaaldelijk door de Raad besproken. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Europese Akte nam de Commissie als nieuwe juridische grondslag voor haar voorstel artikel 100A van het EEG-Verdrag.

In zijn zitting van 24 en 25 november 1988 kwam de Raad echter overeen de toekomstige richtlijn te baseren op artikel 130S van het EEG-Verdrag. Ondanks het advies van het Europese Parlement, dat door de Raad over deze wijziging werd geraadpleegd en de door de Commissie voorgestelde juridische grondslag als passend beoordeelde, stelde de Raad de betrokken richtlijn toch op basis van artikel 130S vast.

Daar de Commissie van mening was dat artikel 100A de juiste juridische grondslag was voor Richtlijn 89/428/EEG⁽⁴⁾, stelde zij overeenkomstig artikel 173, eerste alinea, van het EEG-Verdrag op 28 september 1989 bij het Hof van Justitie beroep in om de richtlijn te laten nietig verklaren.

---

(1) PB nr. L 54 van 25.2.1978, blz. 19.
(2) PB nr. C 138 van 26.5.1983, blz. 5.
(3) PB nr. C 167 van 27.6.1984, blz. 9.
(4) PB nr. L 201 van 14.7.1989, blz. 56.

In zijn arrest van 11 juni 1991 gaf het Hof als zijn oordeel te kennen dat de juridische grondslag artikel 100A van het EEG-Verdrag moest zijn en verklaarde het bijgevolg Richtlijn 89/428/EEG⁽⁵⁾ nietig wegens het ontbreken van een passende juridische grondslag.

Het arrest van het Hof heeft belangrijke juridische gevolgen. De nationale besluiten voor de omzetting van de nietigverklaarde Richtlijn 89/428/EEG hebben daardoor namelijk hun comunaautaire grondslag verloren.

Het is dienstig erop te wijzen dat de Lid-Staten krachtens artikel 12 van de nietigverklaarde Richtlijn 89/428/EEG de nodige bepalingen in werking hadden moeten doen treden om uiterlijk op 31 december 1989 aan de richtlijn te voldoen en dat voorts de omzetting reeds grotendeels een voldongen feit is in de Lid-Staten die zich van hun verplichtingen ter zake hebben gekweten.

Rekening houdend met het feit dat, afgezien van de juridische grondslag en de bepalingen inzake afwijkingen met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de richtlijn, de overige bepalingen beantwoorden aan het met de richtlijn beoogde doel, namelijk het wegnemen van concurrentievervalsing en bescherming van het milieu, is de Commissie van mening dat geen enkele Lid-Staat zijn krachtens de richtlijn genomen omzettingsmaatregelen dient in te trekken.

Tenslotte dient nog te worden vermeld dat volgens artikel 176 van het EEG-Verdrag de instelling welke de nietigverklaarde handeling heeft verricht, gehouden is de maatregelen te nemen welke nodig zijn voor de uitvoering van het arrest.

Daartoe dient de Commissie thans bij de Raad en het Europese Parlement een nieuw voorstel voor een richtlijn in dat gebaseerd is op artikel 100A van het EEG-Verdrag.

---

(5) Arrest van 11.6.1991, zaak C-300/89, Commissie-Europees Parlement tegen de Raad (nog niet gepubliceerd).

Om snel het tijdelijke juridische vacuüm te vullen dat door genoemd arrest is ontstaan, acht de Commissie het dienstig in haar nieuwe voorstel bepalingen op te nemen die de continuïteit van de concrete realisatie van de doelstellingen van de nietigverklarde Richtlijn 89/428/EEG verzekeren. Dit geldt uiteraard niet voor de juridische grondslag en die bepalingen van de nietigverklarde richtlijn die in afwijkingen van de termijnen voor de tenuitvoerlegging voorzagen, aangezien dit thans strijdig zou zijn met de eisen van artikel 100A van het EEG-Verdrag.

De Commissie nodigt derhalve de overige instellingen uit om alle nodige maatregelen te nemen om de procedure voor de vaststelling van een nieuwe richtlijn te bespoedigen.

2. Juridische grondslag

Dit voorstel voor een richtlijn voorziet in de procedure voor de harmonisering van de programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van de titaandioxide-industrie, overeenkomstig artikel 9 van Richtlijn 78/176/EEG van de Raad van 20 februari 1978 betreffende de afvalstoffen afkomstig van de titaandioxide-industrie.

Hoewel de nationale programma's voor vermindering van de verontreiniging in deze sector louter met het oog op de bescherming van het milieu zijn ingevoerd, moeten zij thans worden geharmoniseerd om een einde te maken aan de concurrentievervalsing die wordt veroorzaakt door de verschillen tussen de diverse programma's.

Het bestaan en/of de handhaving van uiteenlopende nationale voorschriften voor concurrerende titaandioxide-producerende bedrijven leidt tot belangrijke economische discrepanties, met name ten aanzien van de investeringen die de betrokken industrie genoodzaakt is uit te voeren, en deze discrepanties hebben hun weerslag op de kostprijs van het eindprodukt.

Deze situatie heeft ook verschillen tussen de Lid-Staten tot gevolg wat het niveau van de milieubescherming betreft.

Om deze redenen is harmonisatie van deze programma's noodzakelijk.

Met deze doelstelling kan dit voorstel voor een richtlijn, overeenkomstig de motivering van vorengenoemd arrest van het Hof, "bijdragen tot de totstandbrenging van de interne markt en valt het dus onder de werkingssfeer van artikel 100A".

Derhalve is, krachtens het op 11 juni 1991 in zaak C-300/89 door het Hof van Justitie gewezen arrest, de juridische grondslag van dit voorstel voor een richtlijn artikel 100A van het EEG-Verdrag.

3. Inhoud van het voorstel voor een richtlijn

In dit voorstel voor een richtlijn worden de technische bepalingen (verbod op dumpen en lozingen, grenswaarden) van de nietigverklarde Richtlijn 89/428/EEG aangehouden, teneinde de continuïteit te verzekeren van de concrete realisatie van de in 1989 door de Raad ter zake vastgestelde doelstellingen inzake milieubescherming.

De Commissie is van oordeel dat dit de juiste benadering is gezien de lange politieke discussie op communautair niveau die aan de vaststelling van de nietigverklarde Richtlijn 89/428/EEG was voorafgegaan enerzijds, en de belangrijke financiële aspecten van de investeringen die de betrokken bedrijven reeds hadden uitgevoerd om titaandioxide-afval zodanig te kunnen behandelen dat de doelstellingen van de nietigverklarde Richtlijn 89/428/EEG volgens het voorgeschreven tijdschema konden worden gerealiseerd, anderzijds.

Bovendien kan het tijdelijke juridische vacuüm dat het gevolg is van vorengenoemd arrest van het Hof een nadelige invloed hebben op het milieu en op de concurrentievoorwaarden in de titaandioxide-producerende sector en moet dit dus zo snel mogelijk worden opgevuld door de vaststelling van een nieuwe richtlijn waardoor de in 1989 gecreëerde feitelijke situatie op dit gebied wordt hersteld.

Aangezien het in de nietigverklaarde Richtlijn 89/428/EEG opgenomen tijdschema nu grotendeels achterhaald is, voorziet dit voorstel echter in nieuwe streefdata in de nabije toekomst.

Aan het voorgestelde tijdschema liggen de volgende overwegingen ten grondslag :

- de nietigverklaarde Richtlijn 89/428/EEG moest tussen 31 december 1989 en 30 juni 1990 in hoofdlijnen ten uitvoer worden gelegd en dit is in een aantal Lid-Statens ook daadwerkelijk gebeurd (deze mogen dan ook geen extra nadeel ondervinden vergeleken met de overige Lid-Statens);
- de communautaire rechtszekerheid op dit gebied moet zo snel mogelijk worden hersteld.

De termijnen voor de vermindering van de lozingen in het aquatisch milieu en van de emissies in de atmosfeer zijn verschillend.

A) Lozingen in het aquatisch milieu

Het tijdschema in de artikelen 3 tot en met 6 van dit voorstel voorziet in de volgende data :

- 31 januari 1993 (31.12.1989 in de nietigverklaarde Richtlijn 89/428/EEG)
  1. Verbod op dumping van afvalstoffen (lozing in het aquatisch milieu vanuit schepen of luchtvaartuigen van welk type ook) (artikel 3).
  2. Verbod op lozingen (andere dan dumping) in het aquatisch milieu van vaste afvalstoffen en sterk zure afvalstoffen van bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van hetzij het sulfaatproces, hetzij het chlorideproces (artikel 4, sub a), resp. b)).

3. Verbod op lozingen (andere dan dumping) in het aquatisch milieu van zuiveringsafvalstoffen van bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het sulfaatproces (artikel 4, sub a)).
  4. Datum van inwerkingtreding van de beperking tot bepaalde waarden van de totale hoeveelheid chloride per geproduceerde ton titaandioxide voor zwak zure afvalstoffen, zuiveringsafvalstoffen en geneutraliseerde afvalstoffen van bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het chlorideproces (artikel 5, sub b)).
  5. Uiterste datum voor de mededeling door de Lid-Staten aan de Commissie van een programma voor de vermindering tot bepaalde waarden van de totale hoeveelheid sulfaat per geproduceerde ton titaandioxide voor zwak zure afvalstoffen en geneutraliseerde afvalstoffen van bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het sulfaatproces, wanneer de Lid-Staten ernstige technische en economische moeilijkheden ondervinden (artikel 6).
- 31 december 1993 (31.12.1992 in de nietigverklaarde Richtlijn 89/428/EEG)
- Streefdatum voor de beperking tot bepaalde waarden van de totale hoeveelheid sulfaat per geproduceerde ton titaandioxide voor zwak zure afvalstoffen en geneutraliseerde afvalstoffen van bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het sulfaatproces (artikel 5, sub a)).
- 31 december 1994 (idem als in de nietigverklaarde Richtlijn 89/428/EEG)

Uiterste datum waarnaar in afwijking van de streefdatum de toepassing mag worden verschoven van de beperking tot bepaalde waarden van de totale hoeveelheid sulfaat per geproduceerde ton titaandioxide voor zwak zure afvalstoffen en geneutraliseerde afvalstoffen (alleen voor het sulfaatproces) (artikel 6).

B) Emissies in de atmosfeer

Het in artikel 8 van dit voorstel opgenomen tijdschema is als volgt :

- 31 januari 1993 (31.12.1989 in de nietigverklarde Richtlijn 89/428/EEG)

Streefdatum voor de beperking tot bepaalde waarden van de emissies van stof en chloor afkomstig van bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het chlorideproces (artikel 8, sub b), i) resp. ii)).

- 31 december 1993 (31.12.1990 in de nietigverklarde Richtlijn 89/428/EEG)

Streefdatum voor de beperking tot bepaalde waarden van de emissies van stof afkomstig van bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het sulfaatproces (artikel 8, sub a), i)).

- 1 januari 1995 (idem als in de nietigverklarde Richtlijn 89/428/EEG)

Streefdatum voor de beperking tot bepaalde waarden van de tijdens de sluitings- en roostingsfase van de titaandioxide-productie ontstane emissies van SO₂ afkomstig van bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het sulfaatproces (artikel 8, sub a), ii)).

De bij de artikelen 5 en 7, lid 2, van de nietigverkleerde Richtlijn 89/428/EEG aan de Lid-Staten geboden mogelijkheden om de toepassing van sommige bepalingen, met name die inzake lozingen in het aquatische milieu, uit te stellen zijn in dit voorstel niet gehandhaafd omdat zij overbodig zijn geworden.

Krachtens genoemde artikelen konden de Lid-Staten de toepassingsdatum genoemd in de artikelen 3, 4 en 6, sub b), van Richtlijn 89/428/EEG naar uiterlijk 31 december 1992 verschuiven (waarbij in het in artikel 4 genoemde geval de Commissie nog een bijkomend uitstel van zes maanden kon verlenen), op voorwaarde dat de betrokken Lid-Staten uiterlijk op 31 december 1989 bij de Commissie een programma voor de doeltreffende vermindering van de desbetreffende lozingen hadden ingediend.

Aangezien geen enkele Lid-Staat binnen de in de oude richtlijn vastgestelde termijn van deze mogelijkheid tot uitstel gebruik heeft gemaakt en bovendien tien, respectievelijk elf Lid-Staten hadden verklaard geen gebruik van deze afwijking te willen maken, kunnen dergelijke bepalingen nu achterwege blijven.

Daarentegen is de afwijking waarin was voorzien in artikel 7, lid 1, van Richtlijn 89/428/EEG gehandhaafd in artikel 6 van dit voorstel.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN DE RAAD

tot vaststelling van de procedure voor de harmonisering van de programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van de titaandioxide-industrie

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 100A,

Gezien het voorstel van de Commissie⁽¹⁾,

In samenwerking met het Europese Parlement⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité⁽³⁾,

Overwegende dat Richtlijn 89/428/EEG van de Raad van 21 juni 1989 tot vaststelling van de procedure voor de harmonisering van de programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van de titaandioxide-industrie⁽⁴⁾ door het Hof van Justitie in zijn op 11 juni 1991 gewezen arrest⁽⁵⁾ wegens het ontbreken van een passende juridische grondslag nietig is verklaard;

Overwegende dat het rechtsvacuüm dat het gevolg is van de nietigverklaring van de richtlijn, op het milieu en op de concurrentievoorwaarden in de titaandioxide-producerende sector een nadelige uitwerking kan hebben; dat bijgevolg de door de nietigverklarde Richtlijn 89/428/EEG gecreëerde feitelijke situatie dient te worden hersteld;

---

(1) PB

(2) PB

(3) PB

(4) PB nr. L 201 van 14.7.1989, blz. 56.

(5) Zaak C 300/89, Commissie/Raad. Nog niet gepubliceerd.

Overwegende dat met deze richtlijn wordt beoogd de nationale regels inzake de voorwaarden voor de titaandioxideproductie op elkaar af te stemmen om aan de tussen de verscheidene producenten in de sector bestaande mededingingsdistorsies een einde te maken en om een hoog beschermingsniveau voor het milieu te waarborgen;

Overwegende dat in Richtlijn 78/176/EEG van de Raad van 20 februari 1978 betreffende de afvalstoffen afkomstig van de titaandioxide-industrie⁽⁶⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 83/29/EEG⁽⁷⁾, inzonderheid in artikel 9 ervan, wordt bepaald dat de Lid-Staten voor de op 20 februari 1978 bestaande industriële vestigingen programma's moeten opstellen om langs de weg van geleidelijke vermindering tot beëindiging van de door de afvalstoffen van deze vestigingen veroorzaakte verontreiniging te komen;

Overwegende dat voor de vermindering van de verontreiniging door vloeibare, vaste en gasvormige afvalstoffen in deze programma's algemene doelstellingen zijn vastgelegd die uiterlijk 1 juli 1987 dienden te zijn bereikt; dat deze programma's aan de Commissie moeten worden voorgelegd zodat deze voor de harmonisatie van deze programma's wat de vermindering en de uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging betreft en voor de verbetering van de concurrentievoorwaarden in de sector van de titaandioxide-industrie bij de Raad passende voorstellen kan indienen;

Overwegende dat ter bescherming van het aquatische milieu dumping van afvalstoffen en lozingen van bepaalde afvalstoffen, in het bijzonder die van vaste en van sterk zure afvalstoffen, dienen te worden verboden en dat lozingen van andere afvalstoffen, in het bijzonder die van zwak zure en van geneutraliseerde afvalstoffen, geleidelijk dienen te worden verminderd;

Overwegende dat de bestaande industriële vestigingen van passende afvalbehandelingssystemen gebruik dienen te maken om de voorgeschreven doelstellingen binnen de gestelde termijnen te bereiken;

---

(6) PB nr. L 54 van 25.2.1978, blz. 19.

(7) PB nr. L 32 van 3.2.1983, blz. 28.

Overwegende dat, wat de zwak zure en de geneutraliseerde afvalstoffen van bepaalde vestigingen betreft, de installatie van die systemen technische en economische moeilijkheden met zich kan brengen; dat de Lid-Staten daarom de toepassing van de desbetreffende bepalingen moeten kunnen uitstellen, op voorwaarde dat een programma voor een doeltreffende vermindering van de verontreiniging wordt opgesteld en aan de Commissie wordt voorgelegd; dat de Commissie de desbetreffende termijnen moet kunnen verlengen, indien Lid-Staten voor dergelijke bijzondere moeilijkheden komen te staan;

Overwegende dat het de Lid-Staten dient te worden toegestaan voor lozingen van bepaalde afvalstoffen op zodanige wijze van kwaliteitsdoelstellingen gebruik te maken, dat de resultaten in alle opzichten gelijkwaardig zijn aan die welke met grenswaarden worden verkregen; dat deze gelijkwaardigheid in een aan de Commissie voor te leggen programma dient te worden aangetoond;

Overwegende dat het, onverminderd de verplichtingen die krachtens Richtlijn 80/779/EEG van de Raad van 15 juli 1980 betreffende grenswaarden en richtwaarden van de luchtkwaliteit voor zwaveldioxide en zwevende deeltjes⁽⁸⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/427/EEG⁽⁹⁾, en Richtlijn 84/360/EEG van de Raad van 28 juni 1984 betreffende de bestrijding van de door industriële inrichtingen veroorzaakte luchtverontreiniging⁽¹⁰⁾, op de Lid-Staten rusten, aangewezen is de luchtkwaliteit te beschermen door passende emissienormen vast te stellen voor de van de titaandioxide-industrie afkomstige gasvormige lozingen;

Overwegende dat de Lid-Staten controle dienen uit te oefenen op de werkelijke produktie van elke vestiging om na te gaan of de maatregelen op doeltreffende wijze worden toegepast;

Overwegende dat alle afvalstoffen van de titaandioxide-industrie dienen te worden vermeden of dat in hergebruik ervan dient te worden voorzien wanneer zulks technisch en economisch uitvoerbaar is; dat dergelijke afvalstoffen zonder gevaar voor de menselijke gezondheid of voor het milieu dienen te worden hergebruikt of verwijderd,

---

(8) PB nr. L 229 van 30.8.1980, blz. 30.

(9) PB nr. L 201 van 14.7.1989, blz. 53.

(10) PB nr. L 188 van 16.7.1984, blz. 20.

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD :

Artikel 1

In deze richtlijn wordt, overeenkomstig artikel 9, lid 3, van Richtlijn 78/176/EEG, de procedure vastgesteld voor de harmonisering van de programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van bestaande industriële vestigingen en tot verbetering van de concurrentievoorwaarden in de sector van de titaandioxide-industrie.

Artikel 2

1. In deze richtlijn wordt verstaan onder :

a) ingeval het sulfaatproces wordt toegepast :

- "vaste afvalstoffen" :
  - onoplosbare ertsresiduen die bij het productieproces niet door zwavelzuur worden ontsloten;
  - gekristalliseerd ijzersulfaat ($\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$);
- "sterk zure afvalstoffen" :

de moederlogen afkomstig uit de filtratiestap na de hydrolyse van de oplossing van titanylsulfaat. Zijn deze moederlogen gecombineerd met zwak zure afvalstoffen, met gemiddeld meer dan 0,5 % vrij zwavelzuur en met verschillende zware metalen⁽¹¹⁾, dan worden de twee te zamen als sterk zure afvalstoffen beschouwd;
- "zuiveringsafvalstoffen" :

---

(11) Sterk zure afvalstoffen die zijn verdund tot zij 0,5 % of minder vrij zwavelzuur bevatten, vallen eveneens onder deze omschrijving.

filterzouten en slibvormige en vloeibare afvalstoffen die vrijkomen bij de behandeling (concentratie of neutralisatie) van sterk zure afvalstoffen en die verschillende zware metalen bevatten, maar met uitsluiting van geneutraliseerde en gefilterde of gedecanteerde afvalstoffen die slechts zware metalen in de vorm van sporen bevatten en die vóór enigerlei verdunning een pH-waarde van meer dan 5,5 hebben;

- "zwak zure afvalstoffen" :

waswater, koelwater, condenswater en andere, niet onder voornoemde begripsomschrijvingen vallende slibvormige en vloeibare afvalstoffen, met 0,5 % of minder vrij zwavelzuur;

- "geneutraliseerde afvalstoffen" :

vloeistoffen met een pH-waarde van meer dan 5,5 die slechts zware metalen in de vorm van sporen bevatten en rechtstreeks door filtratie of decantatie uit sterk of zwak zure afvalstoffen zijn verkregen nadat deze een behandeling hebben ondergaan om de zuurgraad en het gehalte aan zware metalen te verminderen;

- "stof" :

stofdeeltjes van welke aard ook, afkomstig van de produktie-inrichtingen, en met name stofdeeltjes afkomstig van erts en pigment;

- "SO_x" :

gasvormige zwaveldioxide en zwaveltrioxide met inbegrip van zuurdruppels, afkomstig van de verschillende stappen van het produktieproces en van de interne behandeling van de afvalstoffen;

b) ingeval het chorideproces wordt toegepast :

- "vaste afvalstoffen" :

- onoplosbare ertsresiduen die bij het produktieproces niet door chloor worden ontsloten;
- metaalchhloriden en -hydroxiden (filterstoffen) die in vaste vorm vrijkomen bij de titaantetrachloridefabricage;
- cokesresiduen die bij de titaantetrachloridefabricage vrijkomen;

- "sterk zure afvalstoffen" :

afvalstoffen met meer dan 0,5 % vrij zoutzuur en met verschillende zware metalen⁽¹²⁾;

- "zuiveringsafvalstoffen" :

filterzouten en slibvormige en vloeibare afvalstoffen die vrijkomen bij de behandeling (concentratie of neutralisatie) van sterk zure afvalstoffen en die verschillende zware metalen bevatten, maar met uitsluiting van geneutraliseerde en gefilterde of gedecanteerde afvalstoffen die uitsluitend zware metalen in de vorm van sporen bevatten en die vóór enigerlei verdunning een pH-waarde van meer dan 5,5 hebben;

- "zwak zure afvalstoffen" :

waswater, koelwater, condenswater en andere niet onder voornoemde begripsomschrijvingen vallende slibvormige en vloeibare afvalstoffen, met 0,5 % of minder vrij zoutzuur;

- "geneutraliseerde afvalstoffen" :

---

(12) Sterk zure afvalstoffen die zijn verdund tot zij 0,5 % of minder vrij zwavelzuur bevatten, vallen eveneens onder deze omschrijving.

vloeistoffen met een pH-waarde van meer dan 5,5 die slechts zware metalen in de vorm van sporen bevatten en rechtstreeks door filtratie of decantatie uit sterk of zwak zure afvalstoffen zijn verkregen nadat deze een behandeling hebben ondergaan om de zuurgraad en het gehalte aan zware metalen te verminderen;

- "stof" :

stofdeeltjes van welke aard ook, afkomstig van de produktie-inrichtingen en met name stofdeeltjes van erts, pigment en cokes;

- "chloor" :

gasvormig chloor, afkomstig van de verschillende stappen van het produktieproces;

c) bij gebruik van het sulfaatproces of het chlorideproces :

- "dumping" :

iedere opzettelijke lozing in oppervlaktewateren in het binnenland, in de interne kustwateren, in de territoriale wateren of in volle zee van stoffen en materialen door of vanuit schepen of luchtvaartuigen⁽¹³⁾.

2. De in Richtlijn 78/176/EEG omschreven begrippen hebben voor de doeleinden van de onderhavige richtlijn dezelfde betekenis als die in de eerstgenoemde.

---

(13) Onder "schepen en luchtvaartuigen" wordt verstaan : vaartuigen en luchtvaartuigen, ongeacht het type ervan. Daaronder zijn begrepen : luchtkussenvaartuigen, drijvende vaartuigen, al dan niet met eigen voortstuwingsvermogen, en vaste of drijvende platforms.

Artikel 3

Het dumpen van alle in artikel 2 omschreven vaste afvalstoffen, sterk zure afvalstoffen, zuiveringsafvalstoffen, zwak zure afvalstoffen of geneutraliseerde afvalstoffen is vanaf 31 januari 1993 verboden.

Artikel 4

De Lid-Staten treffende de nodige maatregelen om te waarborgen dat de lozing van afvalstoffen in oppervlaktewateren in het binnenland, in de interne kustwateren, in de territoriale wateren en in volle zee wordt verboden :

a) voor vaste afvalstoffen, sterk zure afvalstoffen en zuiveringsafvalstoffen van bestaande industriële vestigingen die van het sulfaatproces gebruik maken :

- vanaf 31 januari 1993 in alle bovengenoemde wateren;

b) voor vaste en voor sterk zure afvalstoffen van bestaande industriële vestigingen die van het chlorideproces gebruik maken :

- vanaf 31 januari 1993 in alle bovengenoemde wateren.

Artikel 5

De Lid-Staten treffen de nodige maatregelen om te waarborgen dat de lozing van afvalstoffen overeenkomstig de volgende bepalingen wordt beperkt :

a) voor bestaande industriële vestigingen die van het sulfaatproces gebruik maken :

- wordt in alle wateren de lozing van zwak zure en van geneutraliseerde afvalstoffen vanaf 31 december 1993 beperkt tot een waarde van niet meer dan 800 kilogram totale hoeveelheid sulfaat per geproduceerde ton titaandioxide (dat wil zeggen overeenkomend met de SO_4 -ionen in het vrije zwavelzuur en in de metaalsulfaten);

b) voor bestaande industriële vestigingen die van het chlorideproces gebruik maken :

- wordt in alle wateren de lozing van zwak zure afvalstoffen, zuiveringsafvalstoffen en geneutraliseerde afvalstoffen vanaf 31 januari 1993 beperkt tot de volgende waarden voor de totale hoeveelheid chloride per geproduceerde ton titaandioxide (dat wil zeggen overeenkomend met de Cl-ionen in het vrije zoutzuur en in de metaalchloriden) :

130 kilogram bij gebruik van natuurlijk rutiel,
228 kilogram bij gebruik van synthetisch rutiel,
450 kilogram bij gebruik van slakken.

In het geval van een vestiging die meer dan één soort erts gebruikt, gelden de waarden naar rata van de hoeveelheden waarin deze ertsen worden gebruikt.

Artikel 6

Behoudens wanneer het oppervlaktewateren in het binnenland betreft, kunnen de Lid-Staten de in artikel 5, onder a), genoemde toepassingsdatum naar uiterlijk 31 december 1994 verschuiven, indien zulks op grond van ernstige technische en economische moeilijkheden noodzakelijk is en mits uiterlijk op 31 januari 1993 bij de Commissie een programma voor de doeltreffende vermindering van het lozen van dergelijke afvalstoffen wordt ingediend. Dat programma moet ertoe leiden dat op de onderstaande datum de volgende grenswaarde per geproduceerde ton titaandioxide wordt bereikt :

- zwak zure afvalstoffen en geneutraliseerde afvalstoffen : 800 kg op 31 december 1994.

Ten laatste drie maanden na de vaststelling van deze richtlijn wordt de Commissie in kennis gesteld van de hier bedoelde gevallen, waarover met haar overleg plaatsvindt. De Commissie doet hiervan mededeling aan de andere Lid-Staten.

Artikel 7

1. Wat de eisen van artikel 5 betreft, kunnen de Lid-Staten als andere mogelijkheid kwaliteitsdoelstellingen met daarmee samenhangende passende grenswaarden hanteren die zodanig worden toegepast dat de uitwerking ervan voor de bescherming van het milieu en voor het tegengaan van concurrentiedistorsies gelijkwaardig is aan die van de bij deze richtlijn vastgestelde grenswaarden.

2. Indien een Lid-Staat als andere mogelijkheid kwaliteitsdoelstellingen toepast, legt hij aan de Commissie een programma⁽¹⁴⁾ voor waaruit blijkt dat de betrokken maatregelen op de data dat de grenswaarden overeenkomstig artikel 5 worden toegepast, een uitwerking hebben die wat de bescherming van het milieu en het tegengaan van concurrentiedistorsies betreft gelijkwaardig is aan die van de grenswaarden.

Dit programma wordt ten minste zes maanden voordat de Lid-Staat de kwaliteitsdoelstellingen denkt toe te passen, aan de Commissie voorgelegd.

Het programma wordt door de Commissie beoordeeld overeenkomstig de procedures van artikel 10 van Richtlijn 78/176/EEG.

De Commissie doet hiervan mededeling aan de overige Lid-Staten.

Artikel 8

1. De Lid-Staten treffen de noodzakelijke maatregelen om te waarborgen dat de emissies in de atmosfeer overeenkomstig de volgende bepalingen worden verminderd :
  - a) in het geval van bestaande industriële vestigingen die van het sulfaatproces gebruik maken :

---

(14) Deze informatie wordt verstrekt in het kader van artikel 14 van Richtlijn 78/176/EEG of afzonderlijk indien de omstandigheden zulks vereisen.

- i) worden de emissies van stof vanaf 31 december 1993 beperkt tot een waarde van niet meer dan 50 mg/Nm^3 ⁽¹⁵⁾ uit de voornaamste bronnen en van niet meer dan 150 mg/Nm^3 ⁽¹⁵⁾ uit andere bronnen⁽¹⁶⁾;
  - ii) worden de emissies van SO_2 afkomstig van de ontsluitings- en roostingsfase van de titaandioxideproduktie vanaf 1 januari 1995 beperkt tot een waarde van niet meer dan 10 kilogram SO_2 -equivalent per geproduceerde ton titaandioxide;
  - iii) eisen de Lid-Staten dat er voorzieningen worden geïnstalleerd ter voorkoming van de emissie van zuurdruppels;
  - iv) lozen inrichtingen voor de concentratie van afvalzuren niet meer dan 500 mg/Nm^3 SO_x berekend als SO_2 -equivalent⁽¹⁷⁾;
  - v) worden inrichtingen voor het roosten van zouten afkomstig van de zuivering van afvalstoffen uitgerust met de beste technologie die tegen niet al te extreem hoge kosten beschikbaar is, teneinde de SO_x -emissies te beperken;
- b) in het geval van bestaande industriële vestigingen die gebruik maken van het chlorideproces :
- i) worden de emissies van stof vanaf 31 januari 1993 beperkt tot een waarde van niet meer dan 50 mg/Nm^3 ⁽¹⁵⁾ uit de voornaamste bronnen en niet meer dan 150 mg/Nm^3 ⁽¹⁵⁾ uit andere bronnen⁽¹⁶⁾;

---

(15) Kubieke meter bij een temperatuur van 273 K en een druk van 101,3 kPa.

(16) De Lid-Staten stellen de Commissie op de hoogte van de kleine bronnen die niet in hun meting zijn opgenomen.

(17) Voor nieuwe concentratieprocessen kan de Commissie met een andere waarde instemmen indien de Lid-Staten kunnen aantonen dat er geen technieken beschikbaar zijn om deze norm te bereiken.

ii) worden de emissies van chloor vanaf 31 januari 1993 beperkt tot een dagelijkse gemiddelde concentratie van niet meer dan 5 mg/Nm³(18) en tot een concentratie van niet meer dan 40 mg/Nm³ op enig tijdstip.

2. De onderhavige richtlijn laat de bepalingen van Richtlijn 80/779/EEG onverlet.
3. De procedure voor de controle op de referentiemetingen van SO_x-lozingen in de atmosfeer is in de bijlage beschreven.

Artikel 9

De waarden en beperkingen die in de artikelen 5, 7 en 8 zijn vermeld, worden door de Lid-Staten gecontroleerd aan de hand van de daadwerkelijke produktie van elke vestiging.

Artikel 10

De Lid-Staten treffen de noodzakelijke maatregelen om te waarborgen dat afvalstoffen van de titaandioxide-industrie, in het bijzonder die waarvan lozing of dumping in water of emissie in de atmosfeer is verboden :

- zoveel mogelijk niet ontstaan, dan wel worden hergebruikt, voor zover dit technisch en economisch mogelijk is,
- zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en zonder nadelige gevolgen voor het milieu op te leveren, worden hergebruikt of worden verwijderd.

Hetzelfde geldt voor de afvalstoffen die bij het hergebruik of de zuivering van bovengenoemde afvalstoffen vrijkomen.

---

(18) Er wordt van uitgegaan dat deze waarden overeenkomen met een maximum van 6 gram per geproduceerde ton titaandioxide.

Artikel 11

1. De Lid-Staten doen de nodige bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 januari 1993 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de Lid-Staten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de Lid-Staten.

2. De Lid-Staten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede, die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 12

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad,

BIJLAGE

**Procedure voor de controle van de referentiemetingen voor
lozingen van gasvormig SO_x**

De hoeveelheden SO₂ en SO₃ en zuurdruppels uitgedrukt in SO₂-equivalent die door bepaalde inrichtingen worden geloosd, worden berekend met inachtneming van het tijdens de betrokken specifieke werkzaamheden geloosde gasvolume en het gedurende dezelfde tijd gemeten gemiddelde gehalte aan SO₂/SO₃. De bepalingen van het debiet en van het gehalte aan SO₂/SO₃ moeten geschieden bij dezelfde temperatuur- en vochtigheidscondities.

ISSN 0254-1513

COM(91) 358 def.

DOCUMENTEN

NL

14

Catalogusnummer : CB-CO-91-503-NL-C

ISBN 92-77-77468-1